

Vinderne af YEN-konkurrencen på Rothamsted Research-station. Nr. 3 fra venstre er Asmus Fromm Christiansen, der driver Ultangsgård. Nr. 7 fra venstre er Lars Bonde Eriksen, der repræsenterer de danske landsforsøg. Foto ADAS, UK.

udbyttet på mindst to hektar. Vinderen blev Tim Lamymann fra Lincolnshire, der også vandt i 2014. Han fik et udbytte på 16,5 ton/ha, som er tæt på den nye verdensrekord sat i England i 2015 på 16,52 ton/ha.

Årsagen til højt udbytte

Den primære årsag til de høje udbytter er tildeling af en stor mængde kvælstof. Desuden var de klimamæssige forudsætnin-ger for at udnytte kvælstof og planteværn til stede i »Ny udbyttefremgang« 2015. Den lange vækstperiode, der var en følge af kølige sommertemperaturer og veludviklede afgrøder ved for-årets vækststart, gjorde det muligt at omsætte næringsstoffer

og planteværn til store udbytter, fortæller Lars Bonde Eriksen.

»I forsøgene blev brugt mere kvælstof, end de nye N-normer tillader - og det gav altså udbytter tæt på 15,0 ton/ha i tre af de seks forsøg. Men udbytter af denne størrelse er sjældent rentable, fordi omkostninger til gødning og planteværn er for høje. Derudover er man afhængig af en vækstsæson, der vejr-mæssigt er væsentlig bedre end gennemsnittet for at få maksimalt udbytte af den høje ind-sats.«

Se mere på:

Ny udbyttefremgang fik 2. plads i engelsk konkurrence

Danmark placerede sig i toppen af engelsk udbyttekonkurrence for forsøg 2015.

Af Merete Hattesen
meh@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 53

15 ton Torp-hvede rakte til en 2. plads i kategorien »forsøg« i en engelsk udbyttekonkurrence i 2015. Det var forsøgsserien »Ny Udbyttefremgang« i vinterhvede, der blev placeret så flot. Målet i den danske forsøgsserie er netop at afprøve forskellige dyrkningsstrategier og afdække udbyttepotentialet i Danmark - uden at skele til omkostninger. Det fortæller landskonsulent Lars Bonde Eriksen fra Seges.

»Ny udbyttefremgang« forsøgene var tilmeldt det engelske »Yield Enhancement Network« (YEN) i 2015. Udbyttekonkurrencen var arrangeret af ADAS, en engelsk forsknings- og udviklingsvirksomhed inden for landbrug,« fortæller han. Vinderen opnåede 15,9 ton pr. hektar.

I tabellen ses udbytterne for »Ny udbyttefremgangs« mest intensive behandling, hvor de seks forsøg blev sprøjtet intensivt med planteværn og tildelt

2015 klima og kvælstof gav højt udbytte

Det varme efterår i 2014 og den milde vinter muliggjorde kraftig udvikling af afgrøderne. Det gav i foråret 2015 robuste afgrøder med en stor bladmasse til at fange solindstrålingen, og en god rodudvikling til at optage næringsstoffer og vand. Der faldt nedbør i rigelige mængder hele vækstsæsonen. Sæsonen var kølig, især maj, juni og juli. Vinterhvedes optimale temperatur for kernefyldning er på 19-22 grader. Højere temperatur øger hastigheden af kernefyldningen, men forkorter også kernefyldningsperioden betydeligt, så produktionen bliver lavere.

310-360 kg N/ha. Og det var forsøget på Ultangsgård ved Haderslev, der med 15,0 ton pr. hektar opnåede den flotte 2. plads. Forsøget blev udført af Sønderjyske landsforsøg.

22,3 ton udbyttepotentiale

Ud fra årets nedbør og solindstråling beregner ADAS også det potentielle udbytte - i teorien. Det blev for forsøget på Ultang-

Ud fra årets nedbør og solindstråling beregnes et potentielt udbytte.

Det var 22,3 ton/ha for forsøget på Ultangsgård. Det opnåede udbytte var 67 pct. af det potentielle, og gav en 4. plads.

gård opgjort til 22,3 ton pr. ha. Det opnåede udbytte svarer til 67 pct. af det teoretisk potentielle. Det rakte til en 4. plads i den del af konkurrencen

»I ADAS' beregning af det meget høje potentielle udbytte indgår nogle antagelser om, hvor meget af solindstrålingen afgrøden opfanger, og hvor effektivt indstrålingen omsættes til vækst. Det er antagelser, der ikke umiddelbart kan opfyldes med nutidens hvedesorter,« fortæller Lars Bonde Eriksen.

I tabellen er potentialet i alle seks forsøg angivet ud fra gennemsnitlige vejrdata for en tiårs periode. Den væsentligste årsag til variationen er overjordens og underjordens vandholdende evne.

Landmænd konkurrerer

I YEN konkurreres der også blandt landmænd. Her måles

TURBODAN Korntørring

- så mange tager ikke fejl

www.turbodan.dk

Ring til 3K - og lav en god handel på KORN og GØDNING m.m.

Ring til Jeppe
Tlf. 91 89 89 80
www.3kas.dk

GYLLE-ANALYSE

Send en prøve i dag
- få svar i morgen.

OK

Laboratorium
f. landbrug

Ærøvej 1E - 8800 Viborg
Tlf. 86 60 08 60
www.oklab.dk

Jordbrunds-, gødnings
og såsædsanalyser

Varmeværker på Sjælland køber halm

Forsyningsselskaberne i Vordingborg, Slagelse, Ringsted, Haslev og St. Merløse udbyder køb af halm

Udbuddet gælder for køb af halm til:

- Masnedø Kraftvarmeværk
- Ringsted Halmvarmeværk
- St. Merløse Varmerværk
- Slagelse Kraftvarmeværk
- Haslev Kraftvarmeværk

Udbuddet handler om

Du kan tilbyde halm til alle 5 værker eller til enkelte af værkerne og du kan tilbyde halmen afhentet på gården eller leveret på et eller flere af værkerne. Kontrakterne vil træde i kraft 1. august 2016 og kan gælde for 1, 3 eller 5 år. For St. Merløse Varmerværk vil det dog kun være muligt at indgå 3-årige kontrakter.

Du kan afgive op til 5 tilbud for hver halmart: kornhalm, frøgræs og rapshalm og du bestemmer selv størrelsen på den tilbudte mængde, dog således, at hvert tilbud skal omfatte mindst 100 tons halm.

Sådan byder du

Du kan give tilbud ved at udfylde og underskrive et tilbudsskema og sende det til:
pr. e-mail: halmtilbud@ramboll.dk eller
pr. post: Rambøll, Hannemanns Allé 53, 2300 København S, Mrk. Halm.

Tilbud skal være os i hænde senest **mandag den 4. april 2016 kl. 12.00**

Sådan vælger vi

Blandt de indkomne tilbud vil vi i fællesskab udvælge og fordele halm til de 5 værker, ud fra laveste priser leveret på værkerne.

Materiale og yderligere oplysninger

Du kan finde yderligere oplysninger på hjemmesiderne for de 5 forsyningsselskaber. Her kan du også hente skemaer samt vejledning, kontrakt og andet materiale:

Vordingborg Forsyning, Masnedøværket:	www.vordingborgforsyning.dk
SK Forsyning A/S, Slagelse Kraftvarmeværk:	www.skforsyning.dk
Ringsted Fjernvarme A/S, Ringsted Halmvarmeværk:	www.ringstedforsyning.dk
Haslev Fjernvarme I.m.b.a., Haslev Kraftvarmeværk:	www.haslev-fjernvarme.dk
St. Merløse Varmer A/S, St. Merløse Varmerværk:	www.fors.dk

Har du spørgsmål til udbudsmaterialet kan du ringe til tlf. 51 61 83 76

Vi ser frem til et godt og frugtbart samarbejde med dansk landbrug som energileverandør

Ny udbyttefremgang 2015, udbytter i de mest intensivt behandlede forsøgsled (storparceller)

Lokalitet	Jordtype	Opnået udbytte ton/ha	Potentielt udbytte ton/ha	Protein % ts
Nordjylland, Jerslev	JB 2	11,0	15,7	8,8
Vestjylland, Hjerm	JB 6	13,3	21,8	11,6
Djursland, Ørsted	JB 4	11,2	-	11,0
Sønderjylland, Haderslev	JB 6	15,0	22,5	11,8
Sjælland, Ringsted	JB 6	14,7	22,4	10,7
Lolland, Høleby	JB 7	14,8	22,9	11,9